

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.7.2024
COM(2024) 338 final

2024/0198 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisöjen sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) välistä kauppaa ja yhteistyötä koskevalla väliaikaisella Euro–Välimeri-assosiaatiosopimuksella perustetussa sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta käsitteen ”peräisin olevat tuotteet” (”alkuperätuotteet”) määritelmää ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevan mainitun sopimuksen pöytäkirjan 3 muuttamiseen Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen ja siirtymäkauden alkuperäsääntöjen välisen läpäisevyyden osalta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee Euroopan yhteisöjen sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) välisen kaupasta ja yhteistyöstä tehdyn väliaikaisen Euro–Välimeri-assosiaatiosopimuksen, jäljempänä 'sopimus', sekakomiteassa unionin puolesta otettavaa kantaa sopimuksen pöytäkirjan 3 muuttamista koskevan päätöksen suunniteltuun hyväksymiseen.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Euroopan yhteisöjen sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) väliaikainen Euro–Välimeri-assosiaatiosopimus kaupasta ja yhteistyöstä

Euroopan yhteisöjen sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) välisen kaupasta ja yhteistyöstä tehdyn väliaikaisen Euro–Välimeri-assosiaatiosopimuksen¹ tavoitteena on vahvistaa edellytykset kaupan asteittaiselle vapauttamiselle. Sopimus tuli voimaan 1. heinäkuuta 1997.

2.2. Sekakomitea

Sopimuksen 63 artiklan määräysten mukaisesti perustettu sekakomitea voi päättää muuttaa käsitteen ”peräisin olevat tuotteet” (”alkuperätuotteet”) määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevan pöytäkirjan 3 määräyksiä (pöytäkirjassa 3 oleva 4 artikla). Sekakomitea laatii päätöksensä ja suosituksensa kahden osapuolen yhteisellä sopimuksella.

2.3. Suunniteltu sekakomitean säädös

Sekakomitean on määrä hyväksyä seuraavassa kokouksessaan tai kirjeenvaihtona päätös, jäljempänä 'suunniteltu säädös', käsitteen ”alkuperätuotteet” (”peräisin olevat tuotteet”) määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevan pöytäkirjan 3 määräysten muuttamisesta.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Brysselissä 5 päivänä helmikuuta 2020 pidetyssä ensimmäisessä siirtymäkauden alkuperäsääntöjä käsittelevässä teknisessä kokouksessa suurin osa etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen², jäljempänä 'yleissopimus', sopimuspuolista sopivat panevansa täytäntöön yleissopimuksen tarkistetut säännöt³, jäljempänä 'siirtymäkauden alkuperäsäännöt', rinnakkain yleissopimuksen sääntöjen kanssa kahdenvälisesti siirtymäkauden ajan, kunnes yleissopimuksen tarkistetut säännöt hyväksytään.

Yleissopimuksen sopimuspuolten keskuudessa tuli 1 päivänä syyskuuta 2021 voimaan alkuperäsääntöjä koskevien kahdenvälisten pöytäkirjojen verkosto, jonka ansiosta siirtymäkauden sääntöjä voidaan soveltaa muun muassa EU:n ja Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) välillä.

Siirtymäkauden alkuperäsääntöjen tavoitteena on ottaa käyttöön joustavampia sääntöjä, jotta tavarat saisivat etuuskohteluun oikeuttavan alkuperäaseman helpommin. Koska

¹ EYVL L 187, 16.7.1997, s. 3.

² EUVL L 54, 26.2.2013, s. 4.

³ EUVL L 328, 16.9.2021.

siirtymäkauden alkuperäsäännöt ovat yleensä joustavampia kuin yleissopimuksen alkuperäsäännöt, myös jälkimmäisten sääntöjen mukaiset tavarat voitaisiin katsoa siirtymäkauden alkuperäsääntöjen mukaisiksi alkuperätavaroiksi, lukuun ottamatta joitakin harmonoidun järjestelmän 2, 4–15, 16 (pois lukien jalostetut kalastustuotteet) ja 17–24 ryhmän maataloustuotteita, sillä kyseisten tuotteiden siirtymäkauden alkuperäsäännöt poikkeavat yleissopimuksen alkuperäsäännöistä tai ovat niitä tiukemmat.

Siirtymäkauden alkuperäsääntöjä sovelletaan rinnakkain yleissopimuksen alkuperäsääntöjen kanssa, mikä luo kaksi erillistä kumulaatiovyöhykettä.

Siirtymäsäännöksissä määrätään näiden kahden alkuperäsääntökokonaisuuden välisestä läpäisevyydestä sallimalla, että alkuperäselvitys annetaan taannehtivasti yleissopimuksen sääntöjen mukaisesti annetun selvityksen perusteella edellyttäen, että tuotteet täyttävät molempien sääntökokonaisuuden vaatimukset.

Kahden alkuperäsääntökokonaisuuden välistä läpäisevyyttä koskeva voimassa oleva alkuperäsääntö (alkuperäsääntöjä koskevan pöytäkirjan lisäyksessä A olevan 21 artiklan 1 kohdan d alakohhta) on johtanut vaivalloiseen tullimenettelyyn, joka estää talouden toimijoita hyötymästä täysimääräisesti siitä, että siirtymäkauden sääntöjä voidaan soveltaa rinnakkain yleissopimuksen kanssa.

Osapuolet ovat sopineet soveltavansa siirtymäsääntöjä etukäteen kauppavirtojen ja tullikäytäntöjen mukauttamiseksi yleissopimuksen muutoksen (johon siirtymäsäännöt perustuvat) tulevaan voimaantuloon. Sen vuoksi on aiheellista helpottaa läpäisevyyden soveltamista siirtymäsääntöjen soveltamisen jäljellä olevana aikana, kunnes yleissopimuksen muutos tulee voimaan.

Sen vuoksi pöytäkirjan 3 lisäyksessä A olevaa 8 artiklaa olisi muutettava, jotta yleissopimuksen ja siirtymäkauden alkuperäsääntöjen välisen läpäisevyyden soveltamista helpotettaisiin.

Neuvoston olisi vahvistettava sekakomiteassa otettava EU:n kanta.

Ehdotettu muutos on luonteeltaan tekninen ja liittyy osapuolten välillä tällä hetkellä sovellettaviin siirtymäkauden alkuperäsääntöihin, eikä se vaikuta alkuperäsääntöjä koskevan pöytäkirjan sisältöön. Sen vuoksi siitä ei tarvitse tehdä vaikutustenarviointia.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään, että neuvosto tekee päätöksen ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa*”⁴.

⁴ Unionin tuomioistuimen tuomio, 7. lokakuuta 2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.1.2. *Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa*

Sekakomitea on sopimuksella eli kaupasta ja yhteistyöstä tehdyllä Euroopan yhteisöjen sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) väliaikaisella Euro–Välimeri-assosiaatiosopimuksella perustettu elin. Säädös, joka sekakomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia.

Suunnitellulla päätöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. **Aineellinen oikeusperusta**

4.2.1. *Periaatteet*

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää, ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä sellaiseksi pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. *Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa*

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan. Sen vuoksi päätösehdotuksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

4.3. **Päätelmät**

Päätösehdotuksen oikeusperustan olisi oltava SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. **TALOUSARVIOVAIKUTUKSET**

Yleissopimuksen ja siirtymäkauden alkuperäsääntöjen välisen läpäisevyyden yksinkertaistamisella ei ole mitattavissa olevaa vaikutusta EU:n talousarvioon, koska sen soveltamisala koskee pääasiassa kaupan helpottamista ja tulliviranomaisten nykyaikaisten käytäntöjen vahvistamista. Yksinkertaistus koskee aloja, jotka kuuluvat edelleen viranomaisten toimivaltaan, eikä se vaikuta niiden sääntöjen sisältöön, joiden perusteella tavarat saavat alkuperäaseman, vaan se helpottaa nykyisen läpäisevyyperiaatteen soveltamista.

6. **SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN**

Koska sekakomitean säädöksellä muutetaan sopimuksen pöytäkirjaa 3, se on aiheellista julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen, kun se on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisöjen sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) välistä kauppaa ja yhteistyötä koskevalla väliaikaisella Euro–Välimeri-assosiaatiosopimuksella perustetussa sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta käsitteen ”peräisin olevat tuotteet” (”alkuperätuotteet”) määritelmää ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevan mainitun sopimuksen pöytäkirjan 3 muuttamiseen Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen ja siirtymäkauden alkuperäsääntöjen välisen läpäisevyyden osalta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki Euroopan yhteisöjen sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) väliaikaisen Euro–Välimeri-assosiaatiosopimuksen kaupasta ja yhteistyöstä, jäljempänä ’sopimus’, neuvoston päätöksellä 97/430/EY¹, ja sopimus tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1997.
- (2) Sekakomitea voi tehdä päätöksiä sopimuksen 63 artiklan nojalla Sopimuksen 63 artiklalla perustettu sekakomitea voi päättää muuttaa sopimuksen pöytäkirjan 3 määräyksiä mainitun pöytäkirjan 4 artiklan nojalla.
- (3) Sekakomitean on määrä tehdä seuraavassa kokouksessaan päätös sopimuksen pöytäkirjan 3 muuttamisesta.
- (4) Koska sekakomitean päätös sitoo unionia, on aiheellista määrittää sekakomiteassa unionin puolesta otettava kanta.
- (5) Brysselissä 5 päivänä helmikuuta 2020 pidetyssä ensimmäisessä siirtymäkauden alkuperäsääntöjä käsitelleessä teknisessä kokouksessa suurin osa etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen², jäljempänä ’yleissopimus’, sopimuspuolista sopivat panevansa täytäntöön yleissopimuksen tarkistetut säännöt³, jäljempänä ’siirtymäkauden

¹ Neuvoston päätös 97/430/EY, tehty 2 päivänä kesäkuuta 1997, Euroopan yhteisön sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) väliaikaisen Euro–Välimeri-assosiaatiosopimuksen tekemisestä kaupasta ja yhteistyöstä Euroopan yhteisön puolesta (EYVL L 187, 16.7.1997, s. 1).

² EUVL L 54, 26.2.2013, s. 4.

³ Neuvoston päätös (EU) 2019/2198, annettu 25 päivänä marraskuuta 2019, etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevalla alueellisella yleissopimuksella perustetussa

alkuperäsäännöt⁴, rinnakkain yleissopimuksen sääntöjen kanssa kahdenvälisesti siirtymäkauden ajan, kunnes yleissopimuksen tarkistettut säännöt hyväksytään.

- (6) Siirtymäkauden alkuperäsääntöjen soveltamisella varmistetaan kauppavirtojen ja tullikäytäntöjen mukauttaminen siihen asti, kun ne yleissopimuksen tarkistettut säännöt, joihin siirtymäkauden alkuperäsäännöt perustuvat, tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.
- (7) Yleissopimuksen sopimuspuolten⁵ keskuudessa tuli 1 päivänä syyskuuta 2021 voimaan alkuperäsääntöjä koskevien kahdenvälisten pöytäkirjojen verkosto, jonka ansiosta siirtymäkauden sääntöjä voidaan soveltaa⁶.
- (8) Siirtymäkauden alkuperäsääntöjen tavoitteena on ottaa käyttöön joustavampia sääntöjä, jotta tavarat saisivat etuuskohteluun oikeuttavan alkuperäaseman helpommin. Koska siirtymävaiheen alkuperäsäännöt ovat yleensä joustavampia kuin yleissopimuksen alkuperäsäännöt, myös jälkimmäisten sääntöjen mukaiset tavarat voitaisiin katsoa siirtymäkauden alkuperäsääntöjen mukaisiksi alkuperätavaroiksi, lukuun ottamatta tiettyjä harmonoidun järjestelmän 2, 4–15, 16 (pois lukien jalostetut kalastustuotteet) ja 17–24 ryhmän maataloustuotteita. Siirtymäkauden alkuperäsääntöjä sovelletaan rinnakkain yleissopimuksen alkuperäsääntöjen kanssa, mikä luo kaksi erillistä kumulaatiovyöhykettä. Jotta helpotettaisiin läpäisevyyden soveltamista yleissopimuksen ja sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevassa lisäyksessä A olevan 21 artiklan 1 kohdan d alakohdassa määrättyjen siirtymäkauden alkuperäsääntöjen välillä, sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevassa lisäyksessä A olevaa 8 artiklaa olisi muutettava,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan yhteisöjen sekä Länsirannan ja Gazan alueen palestiinalaishallinnon puolesta toimivan Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) välistä kauppaa ja yhteistyötä koskevalla väliaikaisella Euro–Välimeri-assosiaatiosopimuksella perustetussa sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettava kanta mainitun sopimuksen pöytäkirjan 3 muuttamiseen perustuu tämän päätöksen liitteenä olevaan sekakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yleissopimuksen muuttamiseen (EUVL L 339, 30.12.2019, s. 1).

⁴ EUVL L 328, 16.9.2021, s. 23.

⁵ EU, Islanti, Sveitsi (mukaan lukien Liechtenstein), Norja, Färsaaret, Israel, Jordania, Palestiina (tätä nimitystä ei pidä tulkita Palestiinan valtion tunnustamiseksi, eikä se rajoita jäsenvaltioiden kantoja tässä asiassa), Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo (tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/1999 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen), Pohjois-Makedonia, Serbia, Montenegro, Georgia, Moldovan tasavalta ja Ukraina.

⁶ EUVL C, C/2024/1637, 20.2.2024.